

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 362-1907)

Originalt emne

Jorder

Jorder/Kommunens Jorder i Almindelighed

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 10. oktober 1907](#)
- 2) [Byrådsmødet den 24. oktober 1907](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 10. oktober 1907 - side 5

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 362-1907)

Forespørgsel fra Fællesforetagendet Uldalls Nationalhaver om Kommunen paa billige Vilkaar maatte være villig til at overlade dette Arealer Nord og Syd for Byen paa 15 á 20 Tdr. Land til Anlæg af Kolonihaver.

Formanden fremhævede det heldige i, at Byraadet udtalte sig om Sagen, inden den gik i Udvalg.

Jakob Jensen henstillede, at Sagen blev udsat, eftersom Marselisborgudvalget havde under Overvejelse at fremskaffe en samlet Plan for Bebyggelse af Arealet Syd for Ringgaden.

Formanden troede, at det saa vilde vare for længe, mindst et halvt Aars Tid, inden Andragerne kunde faa Svar.

Filtenborg var overbevist om, at det var en god og sund Tanke, der laa til Grund for

Foreningen, hvis Medlemmer mest var Smaafolk, saa hvis Byraadet kunde imødekomme Andragerne ved at skaffe dem Jord, vilde det sikkert være korrekt. Det heldigste vilde maaske være at henvise Andragendet til Overvejelse af Marselisborgudvalget og Markudvalget,

Jakob Jensen fandt det rørende at høre Hr. Filtenborgs Tale om Smaafolk.

Nørgaard syntes nok, der var Grund til at udsætte Sagen for Marselisborgs Vedkommende, men man kunde jo henvise Andragendet til Markudvalget, for at dette kunde overveje, om der muligvis Nord for Byen kunde skaffes et passende Areal.

Filtenborg kunde godt gaa med til Hr. Nørgaards Forslag, da det maaske vilde være rigtigst at begynde paa Sagens Realisation Nord for Byen.

Det vedtoges at indhente Erklæring fra Markudvalget.

Uddrag fra byrådsmødet den 24. oktober 1907 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 362-1907)

I Anledning af det i Mødet d. 10. d. M. behandlede Andragende fra Fællesforetagendet Uldalls Nationalhaver forespurgte Markudvalget, hvorledes Byraadet vilde stille sig overfor Spørgsmaalet om Salg eller Lejemaal paa langt Aaremaal af Markjorderne Nord for Byen.

Lottrup spurgte paa Markudvalgets Vegne, om der i Byraadet var Stemning for at sælge ca. 10 Tdr. Land Nord for Byen til Selskabet "Uldalls Nationalhaver".

Før om to Aar var intet af Arealet frit, saa skulde der sælges før, maatte de nuværende Lejere have Erstatning, men Udvalget ansaa det iøvrigt ikke for heldigt at sælge saa stort et Areal.

Jakob Jensen kunde ikke være med til at sælge, men nok til at leje et Areal ud, mod at Lejemaalet blev indgaaet paa 20 å 25 Aar.

Lottrup oplyste, at en lignende Anskuelse gjorde sig gældende i Udvalget.

Filtenborg troede ikke, at Sagen blev til noget, hvis Selskabet ikke kunde faa Jorden til Købs. Han kunde godt tænke sig at være med til at sælge, hvis man kunde opnaa en ordentlig Pris, og Foretagendet var nok værd at støtte.

Samuelsen antog ligeledes, at Sagen ikke blev til noget, hvis man ikke vilde sælge Jorden. Meningens var, at Arealet med Tiden skulde bebygges.

Mikael Johansen kunde ikke være med til sælge, men skulde der sælges, maatte det i alt Fald være mod kontant Betaling og ikke som Selskabet ønskede mod Amortisation i 25 Aar. Det vilde være uheldigt at indgaa Lejemaal for 20 Aar, 15 maatte være det højeste, og Byraadet maatte derefter have Opsigelsesret med to Aars Varsel.

Nørgaard fandt det ikke rigtigt at sælge saa stort et Areal selv mod kontant, saa meget mere som det vilde være stridende mod det hidtil fulgte Princip kun at udstykke til Bebyggelse, men da Foretagendet sandsynligvis ikke vilde blive til noget, med mindre Byen stillede Jord til Raadighed, kunde man maaske udleje et Areal til Selskabet og givet dette Forkøbsret.

Jul. Andersen var imod Salg og hævdede, at der under ingen Omstændigheder burde sælges for under 7 a 8000 Kr pr. Td. Land, men han kunde gaa med til et Lejemaal paa 25 Aar og en Opsigelsesfrist af 5 Aar.

Simonsen støttede den Opfattelse, at der ikke burde sælges. Selv om man gerne vilde støtte Foretagendet, var der dog andre Hensyn at tage, og Aarhus var en af de mest jordfattede Byer, saa det vilde være absolut galt at sælge saa stort et Stykke. Hvis man udlejede Jorden paa 25 a 30 Aar, kunde Lejerne nok faa Fornøjelse af at anlægge Haver, og det vilde, som fremført af Hr. Nørgaard, stride mod Principperne for Salg af Byens Grunde at sælge saa stort et Areal. Skulde der imidlertid sælges, maatte man i ethvert Fald forhindre al Spekulation.

Filtenborg indrømmede, at det hidtil gældende Princip for Salg af Byens Jord var rigtigt, forudsat at alle Byens Jorder kunde betragtes som vordende Byggegrunde, men han tvivlede meget om, at det paatænkte Areal vilde blive bebygget de første 50 Aar. I Selskabets Love stod der, at Haverne ikke maatte bebygges, saa der kunde ingen Spekulation blive. Selskabet ønskede ganske vist at amortisere i 25 Aar, men maaske vilde det gaa ind paa en kortere Tid, og nu solgte man dog med 16 Aars Afbetaling.

Muller hævdede, at Byen mod Nord kun ejede meget lidt Jord, og at det derfor vilde være meget lidt forudseende at baandlægge 10 a 15 Tdr. Land, særlig da et saadant Enklave vilde vanskeliggøre Ordningen af Gadeforholdene. Han syntes, det skinnede igennem, at Haverne med Tiden skulde bebygges, og selv om der i Statutterne var Bestemmelser

derimod, saa gjorde det ham endnu mere betænkelig, da det vilde være en let Sag at faa Statutterne forandret.

Jakob Jensen oplyste, at der for Jord ikke langt fra "Betesda" forlangtes 14000 Kr. pr. Td. Land, og længere mod Vest maatte Jorden takseres lige saa højt. Han kunde paa ingen Maade gaa med til Salg, men nok til Udleje, naar Byen fik Ret til at planlægge Arealet, saaledes at det kunde indgaa i Planerne for de andre Jorder. Efter hans Mening behøvede Sagen ikke at slaas ihjel, fordi Selskabet kun fik Jorden til Leje, da Lejemaalet jo kunde fornyes, hvis Byen ikke selv vilde benytte Arealet til offentlig Brug.

Mikael Johansen slog fast, at der ingen Stemning var for Salg, og henledede Opmærksomheden paa, at Frue Kirke ejede 8 Tdr. Land og Præsteembedet 16 Tdr. Land, som Selskabet muligvis kunde erhverve.

Samuelson skulde gerne indrømme, at det vilde være vanskeligt at afstaa Jord, men at udleje med det Forbehold, at Lejemaalet kunde opsiges, hvis Byen selv ønskede at benytte Jorden, vilde ikke være meget imødekommende, da det uden Tvivl var Mening, at Haverne med Tiden skulde benyttes. Han vilde anbefale, at man udlejede Jorden paa 20 Aar til Selskabet og gav dette Forkøbsret.

Nørgaard var overbevist om, at det var Mening at bygge, da der ellers ingen sund Sans vilde være i hele Foretagendet, men skulde der ikke bygges, kunde Selskabet godt være tjent med at faa Jorden til Leje. Man kunde jo leje Selskabet Jorden og stille det Forkøbsret i Udsigt. Bestemmelsen om, at Lejemaalet kunde fornyes, hvis Kommunen ikke selv vilde benytte Arealet, kunde godt stryges, da Byen alligevel vilde være fuldstændig frit stillet. En Planlæggelse vilde ingen Vanskeligheder volde, da man i Virkeligheden havde det hele planlagt. Han havde faaet den Opfattelse, at der ingen Stemning var for at sælge, men nogen for at udleje, og syntes derfor, at man skulde stille Selskabet Forkøbsret i Udsigt; men der maatte fastsættes et Minimum for Grundenes Størrelse, saaledes at Arealet kunde bebygges som Villakvarter.

Lottrup ønskede en Afstemning over, hvorvidt Byraadet vilde sælge eller ej, og at denne Afstemning ogsaa skulde gælde for Jorderne mod Syd. Iøvrigt maatte han oplyse, at Udvalget havde tænkt paa et Stykke Jord, der laa udenfor det til Bebyggelse planlagte Areal.

Simonsen troede ikke, at Foretagendet vilde gaa i Stykker, selv om Byen ikke vilde sælge,

da Selskabet jo selv oplyste, at der forelaa Tilbud paa Jord, hvis Byen ikke vilde sælge, og iøvrigt kunde Planen lige saa vel realiseres ved Lejemaal som ved Køb. Han vilde anbefale, at Sagen sendtes tilbage til Udvalget til videre Forhandling paa Basis af Lejemaal.

Jakob Jensen havde ikke sagt, at Jorden skulde tilbage til Byen, hvis denne vilde benytte den, men at den skulde tilbage, hvis Byen vilde benytte den til offentlig Brug. Det maatte man holde fast ved, da det drejede sig om store Arealer, og man ikke maatte forhindre Efterslægten i at anlægge offentlige Anlæg eller Bygninger.

Magnus Nielsen mente, at Selskabet havde sikret sig Jord andre Steder, og at det kun kom til Kommunen for at faa bedre Pengevilkaar at arbejde med. Selskabets Opgave var i sidste Instans at bygge, men hvis man planlagde Arealet med almindelige Veje, kunde man godt udleje det paa 25 Aar med Ret til til den Tid at købe efter en til den Tid fastslaaet Pris. Interessenterne kunde ikke godt være tjent med at kultivere Jorden, naar de ingen Udsigt havde til at beholde den.

Det vedtoges at lade Sagen gaa tilbage til Udvalget til videre Forhandling med Andragerne paa Grundlag af, at der indtil videre ikke sælges Jord af Kommunens Arealer til det omhandlede Øjemed.

